

Policychecklista för klimatet

För att framgångsrikt bekämpa klimathotet är det tydligt att det krävs en global omställning av energianvändning, produktion, infrastruktur och avfallshantering – och mycket mer. Vad som ibland verkar mindre tydligt är att många av de innovationer som krävs för att lyckas redan finns, men hindras av begränsande regleringar och policy från att skalas upp, spridas och tillämpas globalt. Här har internationell handel en helt avgörande roll att spela.

Tyvärr uppstår handelshinder inte bara inom ramen för handels- eller klimatpolitik, utan på en rad områden – från skatte- och konkurrenslagstiftning till marknadsföring. För att frigöra handelns potential att accelerera den gröna omställningen måste företag få bättre förutsättningar i form av långsiktiga, förutsebara, harmoniserade och transparenta globala regelverk som bidrar till internationell handel, samarbete och investeringar.

ICC Sverige har sammanställt ett antal av dessa begränsande policyområden till en checklista med förslag på konkreta policyändringar som politiker kan genomföra för att påskynda omställningen redan nu.

- ☐ Sätt pris på koldioxid globalt.
- ☐ Liberalisera handeln med miljö- och klimatsmarta varor genom att förhandla fram ett multilateralt *Environmental Goods Agreement* i WTO som tar bort tullar på dessa varor.
- ☐ Främja omställningen till en mer cirkulär, resurseffektiv ekonomi genom att:
 - ☐ Underlätta handeln med avfall genom harmoniserade definitioner som skiljer på avfall, sekundära material, använda och återvunna varor m.m, och tydligare regler för när avfall slutar vara avfall, s.k. end-of-waste-kriterier.
 - ☐ Harmonisera implementeringen av Baselkonventionen för kontroll av gränsöverskridande förflyttningar och bortskaffande av farligt avfall.
 - ☐ Uppdatera lagstiftning så att möjligheten att använda och handla med resurser baseras på deras kvalitet, inte på om de kommer från avfall eller jungfrulig brytning.
- ☐ Fasa ut och förbjud subventioner av fossila bränslen.
- ☐ Uppdatera WCO:s harmoniserade system för tullkoder för att tydligare kunna särskilja miljö- och klimatsmarta eller cirkulära varor och resurser, för att på så vis facilitera den gränsöverskridande handeln.
- ☐ Förhandla färdigt FN:s fördrag om att motverka plastföroreningar och få till stånd ett avtal som möjliggör för näringslivet att bidra mer genom att underlätta återvinning och cirkulär hantering av plast i de globala värdekedjorna.

- ☐ Frigör mer finansiella medel till den gröna omställningen genom att reformera utvecklingsbankerna och de internationella finansiella institutionerna och deras kriterier för lån till hållbarhetsrelaterade projekt.
- ☐ Stärk implementeringen av WTO:s *Trade Facilitation Agreement* och förhandla färdigt *Investment Facilitation for Development*-avtalet, för att bättre integrera utvecklingsländer i världsekonomin och främja deras långsiktiga hållbara utveckling.
- ☐ Värna den gröna innovationskraften och företags incitament att satsa på forskning och utveckling genom ett starkt immaterialrättsligt skydd och att undantag liknande de som gjorts från WTO:s immaterialrättsavtal TRIPS mot bakgrund av coronapandemin inte utsträcks till grön teknik.
- ☐ Möjliggör fler hållbarhetssamarbeten mellan företag genom att adressera den osäkerhet som i dag råder kopplat till gällande konkurrensregler, både genom att uppdatera regelverken och ge tydligare vägledning kring deras tillämpning.
- ☐ Reformera skattesystemet så att skatteregler, såsom t.ex. avdragsrätt, indirekta skatter m.m., ger incitament till gröna investeringar, satsningar på forskning och utveckling och till en mer cirkulär, resurseffektiv användning av varor och resurser.
- ☐ Uppdatera mandaten för exportkreditmyndigheter för att de bättre ska kunna stödja uppfyllandet av Parisavtalet och Agenda 2030, inklusive upphöra med stöd till affärer med koppling till fossila bränslen.
- ☐ Se över reglerna för exportfinansiering och hur olika typer av finansiering kan blandas, t.ex. med utvecklingsstöd och -finansiering, för att möjliggöra mer export av grön teknik, särskilt till utvecklingsländer där höga riskpremier i dagsläget kan göra det för dyrt för privata bolag att exportera.
- ☐ Adressera skuldkrisen i utvecklingsländer genom att utöka användningen av skuldnedskrivningar i utbyte mot ökade klimatåtgärder.
- ☐ Stärk implementeringen av FN:s vägledande principer för företagande och mänskliga rättigheter, såväl som staters efterlevnad av mänskliga rättigheter för att öka företags vilja att verka och investera på komplexa marknader där behovet av gröna investeringar är stort.
- ☐ Främja omställningen av finanssektorn genom att utveckla gemensamma standarder för hållbar finans samt transparenta och harmoniserade mätmetoder för företags hållbarhetsrapporteringar i olika jurisdiktioner, för att få fram tillförlitlig och kvalitativ hållbarhetsdata.
- ☐ Säkerställ att lagstiftningsinitiativ såsom rapporterings- och *due diligence*-krav är praktiskt implementerbara, också för mindre bolag i utvecklingsländer, för att inte omöjliggöra deras deltagande i de globala värdekedjorna och på så vis undergräva hållbar utveckling i det långa perspektivet.